

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.017.02.2019

Pan
Łukasz Miadziołko
Dyrektor
Poznańskich Ośrodków Sportu i Rekreacji
ul. Jana Spychalskiego 34
61-553 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/026 Funkcjonowanie ośrodków sportu i rekreacji

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Łukasz Miadziółko, Dyrektor Poznańskich Ośrodków Sportu i Rekreacji ² , od 4 marca 2019 ³ r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Zbigniew Madoński od 1 kwietnia 2014 r. do dnia 10 sierpnia 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Efekty działań na rzecz rozwoju aktywności fizycznej społeczeństwa w ośrodku sportu i rekreacji. 2. Prawdliwość prowadzonej gospodarki finansowej w ośrodku sportu i rekreacji.
Okres objęty kontrolą	Lata 2015-2019 (do czasu zakończenia kontroli ⁴), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁵
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontrolerzy	1. Maciej Andrzejewski, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr nr LPO/122/2019 z 23 sierpnia 2019 r. 2. Monika Lasota, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/113/2019 z 8 sierpnia 2019 r.

(akta kontroli str. 1-13)

II. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą POSiR⁷ skutecznie realizowały zadania statutowe dotyczące rozwoju aktywności fizycznej mieszkańców Poznania i okolic. Stwierdzono jednak istotne nieprawidłowości w zakresie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej.

POSiR urozmaicały ofertę zajęć sportowo-rekreacyjnych, utrzymywały i rozwijały szeroką bazę sportową (ponosząc przy tym na ten cel znaczące nakłady) oraz prowadziły współpracę z innymi jednostkami lokalnego samorządu (w tym szkołami) oraz podmiotami prywatnymi, mającą na celu efektywne wykorzystanie posiadanych obiektów i możliwości organizacyjnych. Obiekty POSiR były w zasadzie wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem (czasowe wykorzystywanie niektórych z nich na inne cele niż sportowe było uzasadnione potrzebami w zakresie zapewniania komplementarnych usług, ich stanem technicznym albo specyfiką obiektów). POSiR udostępniały posiadaną bazę sportowo-rekreacyjną

¹ Dalej także: POSiR.

² Dalej: Dyrektor POSiR.

³ Wcześniej, od dnia 12 czerwca 2018 r. pełniący obowiązki dyrektora POSiR.

⁴ tj. do dnia 25 października 2019 r.

⁵ Dz. U. z 2019 poz. 489, dalej: ustawa o NIK

⁶ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁷ POSiR działały w formie samorządowego zakładu budżetowego.

zainteresowanym jednostkom i osobom. Był również współorganizatorem dużych, cyklicznych imprez sportowych o charakterze regionalnym i ogólnokrajowym. Podejmowano działania ukierunkowane na remont i modernizację obiektów, które nie zawsze pozostawały jednak w dobrym stanie technicznym i estetycznym. W okresie objętym kontrolą zapewniono bezpieczeństwo korzystania z dwóch, spośród czterech objętych kontrolą NIK obiektów Ośrodka. Nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono na terenie kompleksu plenerowych boisk do piłki nożnej i koszykówki na os. Piastowskim (Oddział Rataje) oraz na terenie pływalni krytej Oddziału Chwiałka (hala sportowa A). W pierwszym przypadku stwierdzono zły stan techniczny części ogrodzenia kompleksu boisk. W drugim stwierdzono niewykonanie zaleceń remontowych, których realizacja miała gwarantować w przyszłości bezpieczne użytkowanie stropu nad halą sportową, a także istnienie przeszkody komunikacyjnej utrudniającej dostęp osób niepełnosprawnych do jednego z pomieszczeń. W okresie objętym kontrolą POSiR nie osiągnęły wszystkich zaplanowanych mierników w zakresie liczby godzin udostępniania hal sportowych oraz basenów (odstępstwa, które miały miejsce w roku 2015 i 2018 nie były jednak, znaczące). W toku kontroli (na podstawie skontrolowanej próby zdarzeń gospodarczych) stwierdzone zostały nieprawidłowości dotyczące sposobu prowadzenia gospodarki finansowej POSiR, w tym: stosowania procedur udzielania zamówień publicznych, monitorowania wywiązywania się kontrahentów ze zobowiązań umownych i egzekwowania należności z tytułu zawartych umów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Efekty działań na rzecz rozwoju aktywności fizycznej społeczeństwa

Opis stanu faktycznego

1.1. Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji zostały utworzone w formie komunalnego zakładu budżetowego w dniu 1 kwietnia 1996 r., na mocy uchwały Rady Miejskiej Poznania⁹. Przedmiotem działalności POSiR w latach 2015-2019 była realizacja, określonych w Statucie¹⁰, zadań z zakresu kultury fizycznej oraz administrowanie posiadanymi obiektami i terenami. Do zadań POSiR należało m. in. udostępnianie bazy sportowej i rekreacyjnej zainteresowanym jednostkom i osobom, w tym klubom i związkom sportowym, fundacjom, organizacjom kultury fizycznej i turystyki, organizacjom społecznym i zawodowym, szkołom, uczelniom, zakładom pracy; prowadzenie działalności służącej upowszechnianiu kultury fizycznej; organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych; organizowanie zajęć z zakresu rehabilitacji ruchowej; eksploatacja i konserwacja istniejącej bazy sportowej, rekreacyjnej oraz jej rozbudowa; prowadzenie wypożyczalni sprzętu sportowego i turystycznego; prowadzenie działalności hotelarsko-gastronomicznej dla prawidłowego działania poszczególnych obiektów turystycznych, rekreacyjnych i sportowych; prowadzenie działalności promocyjnej i reklamowej zmierzającej do realizacji zadań POSiR, prowadzenie innej działalności gospodarczej celem pozyskania środków na upowszechnianie kultury fizycznej i turystyki.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Uchwała Nr XXXV/233/III/96 Rady Miasta Poznania z dnia 19 marca 1996 r. w sprawie utworzenia zakładu budżetowego Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji. Uchwała została zmieniona Uchwałą nr XXIII/274/III/99 Rady Miasta Poznania z dnia 18 listopada 1999 r., Uchwałą nr XCI/1026/IV/2006 Rady Miasta Poznania z dnia 11 kwietnia 2006 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie utworzenia zakładu budżetowego Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji,

¹⁰ Statut POSiR wprowadzony uchwałą nr 134/96 Miasta Poznania z dnia 29 marca 1996 r. w sprawie statutu Zakładu Budżetowego Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji w Poznaniu.

(akta kontroli str. 14-15, 1338-1342)

1.2. W latach 2015-2019 (do czasu zakończenia kontroli), POSiR prowadziły działalność w oparciu o Regulaminy Organizacyjne z 2014 r.¹¹, 2016 r.¹², 2017 r.¹³ i 2018 r.¹⁴, w których określono zasady organizacji i zarządzania, strukturę poszczególnych oddziałów¹⁵, podział kompetencji pracowników oraz zakresy działania komórek organizacyjnych. W odrębnych dokumentach uregulowano m. in. gospodarowanie majątkiem trwałym¹⁶, zasady inwentaryzacji¹⁷, zasady gospodarki kasowej¹⁸, obieg i kontrolę dokumentów finansowych¹⁹, a także politykę rachunkowości²⁰. Dokumenty organizacyjne POSiR były kompletne i aktualne. W okresie objętym kontrolą, POSiR prowadziły działalność w oparciu o obowiązujące regulacje wewnętrzne (nieprawidłowość w tym zakresie została opisana w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”, w obszarze: „Prawidłowość prowadzonej gospodarki finansowej w ośrodku sportu i rekreacji”, pkt 2).

(akta kontroli str. 14-194)

1.3. W latach 2015-2019 (do czasu zakończenia kontroli), POSiR planowały zadania budżetowe na podstawie otrzymywanych z Urzędu Miasta Poznania wytycznych²¹. Zaplanowane zadania oraz sprawozdania z ich wykonania²² były przedkładane do urzędu miasta. W okresie objętym kontrolą, podstawowym zadaniem POSiR było gospodarowanie miejską infrastrukturą sportowo-rekreacyjną wraz z organizacją przedsięwzięć o charakterze sportowym. Celem tego zadania było umożliwienie mieszkańcom Poznania korzystania z bazy sportowej oraz udziału w organizowanych imprezach sportowych. Jego osiągnięcie mierzone było wskaźnikami zdefiniowanymi dla czterech oczekiwanych rezultatów: udostępnienie basenów²³, udostępnienie hal sportowych²⁴, udostępnienie terenów sportowo-rekreacyjnych²⁵ oraz organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży²⁶. W latach 2016 oraz 2017, POSiR osiągnęły wszystkie zaplanowane wartości wskaźników. W 2015 r. nie osiągnięto zaplanowanej liczby godzin udostępniania basenów, zaś w 2018 r. nie osiągnięto zaplanowanej liczby udostępnienia hal sportowych.

(akta kontroli str. 635-643, 911, 985, 2244-2274)

¹¹ Wprowadzony zarządzeniem nr NO.1.0210.10.2014 Dyrektora POSiR z dnia 17 lipca 2014 r., zmieniony zarządzeniem nr NO.1.0210.6.2015 Dyrektora POSiR z dnia 30 czerwca 2015 r., obowiązujący od 17 lipca 2014 r. do 16 maja 2016 r.

¹² Wprowadzony zarządzeniem nr NO.1.0210.3.2016 Dyrektora POSiR z dnia 10 maja 2016 r., obowiązujący od 17 maja 2016 r. do 31 grudnia 2017 r.

¹³ Wprowadzony zarządzeniem nr DO.0210.11.2017 Dyrektora POSiR z dnia 29 grudnia 2017 r., obowiązujący od 1 stycznia 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r.

¹⁴ Wprowadzony zarządzeniem Nr DO.0210.13.2018 r. Dyrektora Poznańskich Ośrodków Sportu i Rekreacji z dnia 14 sierpnia 2018 r., obowiązujący od 1 września 2018 r.

¹⁵ W skład POSiR wchodziły oddziały: Chwałka, Gołęcin, Kasprowiczka, Malta, Młodzieżowy Ośrodek Sportowy, Rataje, Zaplecza Sportowego.

¹⁶ Zarządzenie nr DO.1.0210.5.2012 Dyrektora POSiR z dnia 6 lipca 2012 r. w sprawie wprowadzenia w POSiR instrukcji dotyczącej gospodarowania majątkiem trwałym,

¹⁷ Zarządzenie nr DO.1.0210.9.2012 z dnia 31 lipca 2012 r. Dyrektora POSiR w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej.

¹⁸ Zarządzenie nr NO.1.0210.22.2013 z dnia 14 listopada 2013 r. Dyrektora POSiR w sprawie wprowadzenia instrukcji kasowej.

¹⁹ Zarządzenie nr 6/2004 Dyrektora POSiR z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów, które zostało uchylone Zarządzeniem nr DO.1.0210.1.2017 Dyrektora POSiR z dnia 2 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo księgowych w POSiR.

²⁰ Wprowadzona zarządzeniem nr DO.1.0210.3.2012 z 28 maja 2012 r. Dyrektora POSiR w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości

²¹ W tym instrukcja planowania zadań budżetowych przez samorządowe zakłady budżetowe na dany rok.

²² W tym sprawozdania: z wykonania mierników i wskaźników dla zadań bieżących; opisowe ze zrealizowanych zadań bieżących z podziałem na poszczególne przedsięwzięcia (obiekty); z wykonania dochodów oraz wydatków bieżących z podziałem na poszczególne przedsięwzięcia (obiekty);

²³ Wartość oczekiwana oraz zrealizowana przyjętego wskaźnika: „liczba godzin udostępniania basenów” wyniosła, w latach 2015-2018, odpowiednio: 38 446/37 000, 36 664/37 711, 34 244/34 479, 34 300/34 315.

²⁴ Wartość oczekiwana oraz zrealizowana przyjętego wskaźnika: „liczba godzin udostępniania hal sportowych” wyniosła, w latach 2015-2018, odpowiednio: 11 414/12 668, 10 900/13 027, 11 000/11 919, 8 800/8 761.

²⁵ Wartość oczekiwana oraz zrealizowana przyjętego wskaźnika: „liczba hektarów udostępnionych terenów” wyniosła, w latach 2015-2018, odpowiednio: 122/122, 205,06/205,06, 217,04/217,04, 227,45/227,45.

²⁶ Wartość oczekiwana oraz zrealizowana przyjętego wskaźnika: „liczba godzin prowadzonych zajęć” wyniosła, w latach 2015-2018, odpowiednio: 3 890/3 890, 4 078/4 078, 4 250/4 250, 4 305/4 305.

Dyrektor wyjaśnił, że w 2015 r. Kierownik Ośrodka Przywodnego Rataje zaplanował godziny udostępnienia Pływalni Rataje na cały rok kalendarzowy, jednak pływalnia po 30 czerwca została zamknięta w związku z modernizacją. Natomiast w 2018 r. Kierownik Oddziału Chwiałka zaplanował godziny udostępniania hal, w tym hali C, od września 2018 r., jednak hala ta po modernizacji została oddana do użytkowania w połowie listopada.

(akta kontroli str. 1165-1170, 2208-2214)

Składane w latach 2015-2018 sprawozdania opisowe w zakresie budżetu zadaniowego obejmowały zadania numerowane od 01 do 10, w tym: udostępnianie zaplecza sportowego (od 2016 r. - świadczenie usług hotelowych oraz utrzymanie ich wysokiego standardu); zaspokajanie zbiorowych potrzeb w zakresie sportów wodnych, biegów terenowych oraz rekreacji (od 2016 r. dodano: „dla mieszkańców miasta i okolic”); krzewienie kultury fizycznej poprzez upowszechnianie pływania i zapewnienie bazy do gier zespołowych (od 2016 r. dodano: „oraz podnoszenie kondycji fizycznej”); propagowanie kultury, sportu i rekreacji poprzez współdziałanie przy organizacji/realizacji różnorodnych imprez oraz utrzymanie obiektu i terenu w pełnej gotowości eksploatacyjnej (od 2018 r. „propagowanie sportu i rekreacji poprzez udostępnienie obiektów i terenów na Kasprowicza”); zapewnienie bazy w celu umożliwienia mieszkańcom rekreacji ruchowej (od 2016 r.: „udostępnienie infrastruktury ośrodka” a od 2018 r.: „udostępnienie infrastruktury ośrodka Rataje”); zapewnienie bazy do przeprowadzenia imprez (od 2016 r. dodano: „sportowych, rekreacyjnych, meczów”) oraz rozgrywek szkolnych; nadzór nad ośrodkami i obiektami oraz terenami oddanymi w dzierżawę/będącymi w dzierżawie; organizacja i promocja imprez sportowych; propagowanie sportu i rekreacji poprzez udostępnienie obiektów i terenów (od 2016 r. dodano: „na Gołęczynie”); utrzymanie i udostępnienie zaplecza dla sportowców na Gołęczynie.

(akta kontroli str. 635-643, 2244-2274)

1.4. W latach 2015-2019 (I półrocze) w obiektach POSiR prowadzono wiele rodzajów zajęć sportowych, aerobik w wodzie, nauka i doskonalenie pływania, gimnastyka w wodzie; organizowanie współzawodnictwa sportowego w tym zawodów sportowych; półkolonie; działania związane z aktywnością fizyczną osób niepełnosprawnych; Poznań nordic walking. Łącznie przeprowadzono co najmniej 389 zajęć sportowych, w których uczestniczyło co najmniej 48,8 tys. osób. Wszystkie ww. imprezy zrealizowane zostały przez POSiR we własnym zakresie.

(akta kontroli str. 635-643)

1.5. W latach 2015-2019 (I półrocze), POSiR zorganizowały lub współorganizowały 118 imprez sportowych (na 117 zaplanowanych) w tym 30 imprez w 2015 r., 31 w 2016 r., 18 w 2017 r., 28 w 2018 r. i 11 w I połowie 2019 r. W imprezach wzięło udział łącznie co najmniej 124,0 tys. uczestników (od co najmniej 24,4 tys. do 30,5 tys. osób rocznie). Większość imprez powtarzano co roku, m. in. Poznań Nordic Walking (2015-2017), realizowane przez Oddział Młodzieżowy Ośrodek Sportowy w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – program: „Sportowa młodość – trzeźwa przyszłość” (w tym m.in.: indywidualne biegi przełajowe, czwórbój lekkoatletyczny, zawody palanta szkół podstawowych, piłka nożna, „Akcja Lato”) oraz w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Narkotykowych program: „Sportową manią walczymy z narkomanią” (w tym m.in.: „Akcja Zima”, zawody w aerobiku grupowym, sztafetowe biegi przełajowe), Spartakiada Seniorów, Zawody pływackie „Gwiazdka” oraz „Dzień dziecka” a także imprezy masowe: PKO Poznań Półmaraton oraz PKO Poznań Maraton. Szczegółowa kontrola sześciu imprez własnych nie wykazała nieprawidłowości w zakresie sposobu planowania i organizacji imprez sportowych.

Kwoty poniesionych wydatków wynikały z wcześniej zaciągniętych zobowiązań i miały pokrycie w budżecie POSiR.

Według pozyskanej od Dyrektora POSiR informacji, monitorowanie kosztów danej imprezy ujętej w szczegółowym planie Działu Organizacji Imprez i Marketingu, polega na sprawdzaniu czy przychodzące faktury kosztowe są zgodne z wnioskami o wydatkowanie środków oraz czy mieszczą się one w planie finansowym danej imprezy. Miejszem powstawania kosztów są oddziały. Zatwierdzenie faktury kosztowej pod względem merytorycznym przez kierownika danego oddziału jest potwierdzeniem powstania kosztu w tym oddziale i wiąże się z odpowiednim księgowaniem dokumentu. Następnie, na podstawie danych księgowych, sporządzony zostaje wynik finansowy dla danego wydarzenia.

W przypadku niżej wymienionych imprez: Poznań Półmaraton 2019 r., Spartakiada seniorów 2018 r., Mityng Lekkoatletyczny Poznań Athletics Grand Prix w LA 2019, Nordic Walking 2016, Czwórbój Lekkoatletyczny w ramach programu Sportowa młodość – trzeźwa przyszłość, Zawody Pływackie Dzień Dziecka 2018, koszty organizacji przewyższały zrealizowane przychody (odpowiednio o: 811,4 tys. zł, 4,5 tys. zł, 408,2 tys. zł, 3,4 tys. zł, 5,6 tys. zł, 7,9 tys. zł).

(akta kontroli str. 194-466, 911-984, 990-992, 1144-1148, 1153, 2231-2243)

Dyrektor POSiR wyjaśnił, że poprzez organizację takich imprez jak Poznań Półmaraton oraz Spartakiada Seniorów realizowane są zadania statutowe POSiR oraz cele strategiczne Miasta Poznania. Korzyścią płynącą z organizacji tych imprez jest promocja postaw i zachowań prozdrowotnych a w dalszej kolejności zwiększenie odsetka mieszkańców korzystających regularnie z usług świadczonych bezpośrednio przez POSiR oraz przez inne podmioty korzystające z obiektów POSiR. Przyczynia się to także do zmniejszenia negatywnych zjawisk wśród dzieci i młodzieży oraz pozwala osobom starszym na ich aktywizację społeczną. Ponadto organizacja tych imprez jest istotnym narzędziem tworzenia wizerunku miasta. W odniesieniu do czwórboju wyjaśnił, że miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zawiera strategię działań w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, a jednym z jej elementów są imprezy organizowane przez POSiR. Korzyściami płynącymi z tych imprez są: promocja postaw i zachowań prozdrowotnych wśród dzieci i młodzieży, propagowanie idei trzeźwości, niwelowanie dysproporcji w zakresie dostępności do zajęć sportowo – rekreacyjnych dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych, utrwalanie pożądaných i prawidłowych wzorców zachowań.

(akta kontroli str. 1144-1152, 1165-1170, 2208-2214)

Ze sporządzonych przez kontrolowaną jednostkę na potrzeby Poznań Półmaratonu 2019, Spartakiady seniorów 2018 oraz Nordic Walking 2016, zestawień planowanych i wykonanych przychodów oraz kosztów wynika, że nie wykonano planowanych przychodów w kwocie odpowiednio 1 840,0 tys. zł, 1,0 tys. zł oraz 3,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 197-199)

Dyrektor wyjaśnił, że niewykonanie planowanych przychodów wynika przede wszystkim z mniejszej niż planowano liczby uczestników oraz z faktu, że nie doszło do skutku planowane podpisanie umów ze sponsorem/partnerem imprez Półmaraton 2019, Spartakiada seniorów 2018, Nordic Walking 2016. W przypadku Spartakiady seniorów, wykonanie kosztów w kwocie 5,4 tys. zł było o 78,5% niższe od planu. Podobnie w przypadku Nordic Walking: odpowiednio 3,4 tys. zł i 42,6%. W trakcie przygotowań do realizacji Spartakiady zrezygnowano z organizacji zawodów lekkoatletycznych, zamiast tego pojawiła się nowa dyscyplina – tenis

ziemny, zawody w której odbywały się na obiektach POSiR i były obsługiwane przez ich pracowników.

(akta kontroli str. 1144-1152)

W latach 2016-2019 (I półrocze) w obiektach zarządzanych przez POSiR przeprowadzono łącznie 7 736 komercyjnych imprez sportowo-rekreacyjnych, z tego 1 432 w 2015 r., 1 843 w 2016 r., 1 923 w 2017 r., 1 501 w 2018 r. i 1 037 w I półroczu 2019 r. POSiR nie posiadały informacji na temat liczby uczestników tych imprez. Z tytułu wynajmu obiektów, na organizację ww. imprez POSiR osiągnęły dochód w łącznej kwocie 7 704,7 tys. zł. Szczegółowe badanie organizacji pięciu imprez komercyjnych wykazało, że z trzema organizatorami imprez zawarto pisemne umowy określające warunki wykorzystania obiektów POSiR. Wszystkim podmiotom wystawiono faktury.

(akta kontroli str. 467-469, 911-984, 993-995, 1144-1150)

1.6. W okresie objętym kontrolą w ramach POSiR funkcjonowały:

- Oddział Chwiałka, ul. Jana Spychalskiego 34: trzy hale sportowe, basen otwarty, basen kryty, lodowisko, sala fitness (administrowana przez dzierżawcę),
- Oddział Gołecin, ul. Warmińska 1: boisko piłkarskie, kort tenisowy, obiekt lekkoatletyczny, street workout/kalistenika, tor żużlowy,
- Oddział Kasprowicza, ul. Jarochońskiego 5-5a: skatepark, basen otwarty, Street workout / kalistenika oraz hala sportowa przy ul. Reymonta 35 i Hala Arena przy ul. Wyspiańskiego 33,
- Oddział Malta, ul. Wiankowa 3: tor regatowy, plenerowy bowling i bulodromy, boisko do plażowej siatkówki i plażowej piłki nożnej, street workout, dwie siłownie plenerowe oraz lodowisko (montowane na okres zimowy),
- Oddział Młodzieżowy Ośrodek Sportowy, ul. Gdańska 1: boisko piłkarskie, trzy boiska plenerowe (przy ul. Nadolnik 9, ul. Majakowskiego, ul. Szpaków), dwie siłownie plenerowe (przy ul. Gdańskiej 1 oraz ul. Majakowskiego), stół pingpongowy, dwa korty tenisowe, obiekt lekkoatletyczny, dwa obiekty Street workout/kalistenika (przy ul. Gdańskiej 1 oraz ul. Szpaków), boisko do koszykówki oraz dwa boiska do siatkówki plażowej,
- Oddział Rataje, os. Piastowskie 106a: kompleks boisk (boisko piłkarskie oraz boisko do siatkówki/koszykówki), trzy boiska do siatkówki plażowej, siłownia, trzy korty tenisowe zewnętrzne oraz trzy korty kryte, sala fitness, sala bowling, skatepark, stół do pingponga,
- Dział Gospodarowania Nieruchomościami zarządzał następującymi obiektami: stadion miejski przy ul. Bułgarskiej 17, boiska piłkarskie (przy ul. Harcerskiej 5 oraz ul. Droga Dębińska 12), cztery siłownie plenerowe (przy ul. Nawrota 14, ul. Nad Jeziorem 21, ul. Koszalińskiej 15, ul. Gołęcińskiej 21), kort tenisowy przy ul. Droga Dębińska 12, basen kryty przy ul. Termalnej 1, tory rowerowe przy ul. Gołęcińskiej 27, street workout/kalistenika przy ul. Nad Jeziorem 21, osiem boisk do siatkówki plażowej (cztery przy ul. Koszalińskiej 15 oraz cztery przy ul. Gołęcińskiej 27), asfaltowe boisko do siatkówki oraz asfaltowe boisko do koszykówki przy ul. Koszalińskiej 15, cztery place zabaw oraz plac do gry w boccia.

W perspektywie kolejnych dwóch lat, POSiR planowały zakończenie modernizacji dwóch boisk piłkarskich (przy ul. Harcerskiej 5 oraz ul. Droga Dębińska 12) za łączną kwotę: 8,4 tys. zł oraz budowę, za łączną kwotę 60 890,8 tys. zł, następujących obiektów: boiska piłkarskiego na ul. Warmińskiej, całorocznych basenów krytych na os. Piastowskim oraz os. Zwycięstwa, skateparków

na os. Tysiąclecia oraz przy ul. Szpaków, Toru rowerowego przy ul. Wileńskiej, a także parku rekreacji przy ul. Fortecznej.

W perspektywie kolejnych pięciu lat POSiR planowały: wybudowanie: hali sportowej przy ul. Droga Dębińska, basenu krytego na ul. Reymonta, skateparku na os. Świerczewo i obiektu lekkoatletycznego przy ul. Warmińskiej. Łączna planowana kwota tych inwestycji²⁷ to 59 779,9 tys. zł. Z tego 15 000,0 tys. zł to środki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na budowę hali lekkoatletycznej przy ul. Warmińskiej.

(akta kontroli str. 911, 996-1004, 1144-1150, 1163-1164, 2208, 2217-2225)

1.7. W latach 2015-2019 wybudowano: halę sportową (2018 r.), basen otwarty (2016 r.) przy ul. Spychalskiego 34, boisko piłkarskie, obiekt street workout/kalistenika, tor żużlowy (2016 r.), obiekt lekkoatletyczny (2019 r.) przy ul. Warmińskiej 1, skatepark oraz obiekt street workout/kalistenika (2019 r.) przy ul. Jarochowskiego 5-5a, siłownię plenerową (2016 r.) street workout plenerowy oraz boisko do piłki plażowej (2017 r.) na obiektach Małty; siłownię plenerową (2015 r.), obiekt street workout/kalistenika (2017 r.) oraz stół pingpongowy (2015 r.) boisko do koszykówki (2016 r.) oraz dwa boiska do siatkówki plażowej (2015 r.) przy ul. Gdańskiej 1, obiekt street workout/kalistenika (2018 r.) przy ul. Szpaków, siłownię plenerową (2018 r.) przy ul. Majakowskiego; trzy boiska plenerowe (2018 r.) przy ul. Nadolnik 9, ul. Majakowskiego, ul. Szpaków, trzy kryte korty tenisowe (2017 r.), street workout/ kalistenika na os. Piastowskim, obiekt street workout/kalistenika (2019 r.) przy ul. Reymonta, siłownię plenerową, tor rowerowy, cztery boiska do siatkówki plażowej, plac zabaw, plac do gry w boccia (2015 r.) przy ul. Gołęcińskiej, trzy zespoły obiektów sportowo rekreacyjnych (w 2017 r.): Plaża Parkowa (siłownia plenerowa i plac zabaw) przy ul. Nawrota, Plaża Smocza (siłownia plenerowa, plac zabaw oraz street workout/kalistenika) przy ul. Nad Jeziorem, Plaża Malibu (siłownia plenerowa i plac zabaw) przy ul. Koszalińskiej. Przeprowadzono także modernizacje i remonty obiektów. Wydatki w ww. zakresie wyniosły łącznie 95 970,8 tys. zł²⁸ i w latach 2015, 2018 - 2019 zostały w całości poniesione z budżetu POSiR, natomiast w 2016 r. także z dofinansowania ze środków Funduszu rozwoju kultury fizycznej, w kwocie 193,8 tys. zł, na modernizację wież oświetleniowych oraz montaż stojaka na rowery w Gołęczynie, a w 2017 r. z darowizny pieniężnej w kwocie 122,5 tys. zł. Na 2019 r. na budowę, modernizację oraz remonty obiektów POSiR zaplanowane zostały wydatki w kwocie 72 703,85 tys. zł.

Największe wydatki poniesione zostały na modernizację Hali Widowiskowo-Sportowej Arena w kwocie 9 901,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 1144-1147, 1166-1170, 2208-2214, 2217-2225)

W 2017 r. POSiR otrzymały darowiznę na zakup i montaż placu zabaw przy kąpielisku miejskim w Strzeszynie.

(akta kontroli str. 1166-1170, 2208-2214)

1.8. W okresie objętym kontrolą NIK, obiekty POSiR były wykorzystywane przede wszystkim na cele związane ze sportem i rekreacją. Natomiast poszczególne pomieszczenia lub grunty oddane w najem lub dzierżawę wykorzystywane były także na cele komplementarne (m.in. na gabinet osteopatii i rehabilitacji) lub inne niż sport i rekreacja, na przeprowadzenie szkoleń; pomieszczenia biurowe, garaż, parking, powierzchnie magazynowe, place manewrowe, konferencje, pomieszczenia handlowe, stację pomiarową, stary basen letni na hodowlę ryb. Dyrektor wyjaśnił,

²⁷ Nie zostały ujęte środki planowane na budowę hali sportowej przy ul. Droga Dębińska ze względu na brak danych.

²⁸ Z tego 15 492,4 tys. zł w 2015 r., 18 544,4 tys. zł w 2016 r., 22 281,7 tys. zł w 2017 r., 39 652,3 tys. zł w 2018 r.

że wynajem lub dzierżawa dokonywane były w ramach działalności gospodarczej, zgodnie z postanowieniami Statutu POSiR oraz Uchwały w sprawie utworzenia POSiR.

Poszczególne oddziały POSiR współpracowały ze zlokalizowanymi w ich pobliżu szkołami podstawowymi oraz ponadpodstawowymi. Z obiektów Oddziału Rataje (m.in. kompleks boisk) nieodpłatnie korzystały: Zespół Szkół Samochodowych im. Tadeusza Tańskiego w Poznaniu, Zespół Szkół Salezjańskich w Poznaniu, XIV Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Wielkiego w Poznaniu. Oddział Arena (obecnie Oddział Kasprowicza) w latach 2015-2017 POSiR udostępniał swoją bazę sportową dla Gimnazjum Nr 33 oraz Gimnazjum nr 60. Oddział Malta udostępniał lodowisko Szkole Podstawowej nr 51 oraz Zespołowi Szkół Salezjańskich w Poznaniu. Z boisk i bieżni Oddziału Młodzieżowego Ośrodka Sportowego korzystały zlokalizowane w pobliżu dwie szkoły muzyczne oraz Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. Basen lub salę gimnastyczną Oddziału Chwiałka wynajmowały Szkoła Podstawowa Nr 42 oraz Szkoła Podstawowa Nr 25. Ponadto, Oddział Młodzieżowy Ośrodek Sportowy organizował cykl imprez sportowych pn. Poznańskie Igrzyska Młodzieży Szkolnej, w ramach których odbywały się zawody z różnych dyscyplin sportowych, a uczestniczyły w nich 44 szkoły podstawowe, 46 szkół gimnazjalnych oraz szkół podstawowych z klasami gimnazjalnymi a także 42 szkoły ponadgimnazjalne/ponadpodstawowe.

Obiekty POSiR były otwarte od wczesnych godzin porannych do późnych godzin wieczornych. Były też obiekty otwarte całą dobę m.in.: Camping Hotel Malta oraz tereny otwarte i ogólnodostępne m.in.: Tor Regatowy Malta, place zabaw, place street workout. Zasady dotyczące godzin korzystania z obiektów zostały określone w regulaminach poszczególnych z nich.

(akta kontroli str. 470-510, 549-550, 556-564, 1040-1055, 1171-1172, 1178-1198, 2187-2192, 2226-2230, 2275-2279)

1.9. Informacje o ofercie sportowo-rekreacyjnej POSiR udostępniano poprzez druk i kolportaż ulotek i plakatów, ogłoszenia na stronach internetowych POSiR oraz w mediach społecznościowych, a także poprzez ogłoszenia i artykuły w prasie lokalnej.

(akta kontroli str. 1009-1012)

1.10. Oględziny wybranych czterech obiektów POSiR²⁹ wykazały, że kompleks kortów tenisowych otwartych i krytych na os. Piastowskim 106a, zgodnie z art. 61 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³⁰ był utrzymany w należyтым stanie technicznym i estetycznym, niezagrażającym bezpieczeństwu osób korzystających z obiektu. Na terenie skateparku stwierdzono, iż poszczególne elementy skatingowe były pomalowane napisami. Kierownik obiektu oświadczył, że napisy są sukcesywnie usuwane jednak akty wandalizmu się zdarzają, pomimo objęcia obiektów ochroną fizyczną i monitoringiem. Stan bezpieczeństwa obiektu, w dniu oględzin (poza usterkami ogrodzenia, które zostały niezwłocznie usunięte), również nie budził zasadniczych zastrzeżeń.

Z kolei, na nawierzchni plenerowego boiska do koszykówki widoczne były wyraźne ślady użytkowania oraz drobne ubytki okładziny, które jednak nie zagrażały bezpieczeństwu użytkowników. Siatka ogrodzeniowa wokół plenerowego boiska do piłki nożnej była przy gruncie odkształcona i wywinięta w dolnej części do wewnątrz obiektu. Naciąg siatki był przerwany odstawały także pręty stabilizujące

²⁹ Obiekty sportowe posiadające odrębne książki obiektu, w rozumieniu przepisów ustawy Prawo budowlane: kompleks kortów otwartych i krytych, zespół boisk sportowych do piłki nożnej i koszykówki, skatepark na os. Piastowskim (Oddział Rataje) oraz obiekt krytej pływalni Oddział Chwiałka).

³⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 ze zm.

i usztywniające. Śruby znajdujące się w masztach do tablic z kosztami nie były zabezpieczone.

(akta kontroli str. 2183-2197, 2275-2279, 2318-2325)

W kolejnym spośród objętych kontrolą NIK obiektów (hala sportowa w budynku pływalni krytej Oddziału Chwiałka zlokalizowanym przy ul. Jana Spychalskiego 34), w pomieszczeniu magazynowym, z którego korzystają użytkownicy hali, krawędzie schodów nie były wyraźnie oznaczone, ponadto na jednej ze ścian tego pomieszczenia znajdowała się okładzina z płyty kartonowo gipsowej, która wyraźnie odspoiła się od powierzchni stropu.

Bezpośrednio nad trybunami oraz zapleczem magazynowo sanitarnym hali znajdowała się z kolei czynna siłownia-fitness. Budynek objęty został w kwietniu 2018 r. ekspertyzą budowlano-konstrukcyjną³¹. W ekspertyzie stwierdzono m.in., że określone na podstawie wykonanych obliczeń sprawdzających, charakterystyczne obciążenia użytkowe stropów pod pomieszczeniami siłowni-fitness klub są mniejsze od obecnie wymaganych przepisami dla pomieszczeń sportowych. Użytkowanie stropów nad parterem (pod urządzeniami siłowymi) o mniejszej dopuszczalnej nośności od wymaganej obecnymi normami może prowadzić, w przypadku niekontrolowanego zwiększenia ilości sprzętu siłowego (co wiąże się również z dodatkowym obciążeniem spowodowanym przez samych użytkowników), do uszkodzenia konstrukcji stropów. Z ekspertyzy wynika, że zapewnienie dalszego bezpiecznego użytkowania budynku wymaga podjęcia w najbliższym czasie działań i prac remontowo-naprawczych, w tym wstrzymania użytkowania stropu drugiej kondygnacji z zamontowanymi urządzeniami siłowymi, do czasu podjęcia działań zapewniających jego bezpieczną eksploatację. Według danych zawartych w książce obiektu, budynek został wybudowany w 1962 r. jako obiekt sportowo-rekreacyjno-hotelowy.

(akta kontroli str 572-634, 1084-1086, 1090-1099, 2183-2186, 2193-2197)

Z przeprowadzonych w dniu 11 października 2019 r. oględzin wynika, że sala fitness nadal była użytkowana na cele związane z siłownią. Pod stopami części urządzeń wykorzystywanych do ćwiczeń znajdowały się amortyzujące podkładki. Ściany i strop pomieszczenia siłowni nie wykazywały widocznych uszkodzeń, zarysowań lub pęknięć. Uczestniczący w oględzinach przedstawiciele POSiR oświadczyli, że budynek dotychczas nie został wyposażony w system monitorowania drgań emitowanych przez urządzenia znajdujące się w siłowni (zalecenia takie zostały zawarte we wskazanej wyżej ekspertyzie).

(akta kontroli str.2183-2186, 2193-2197, 2318-2325)

Dyrektor POSiR wyjaśnił, że budynek został wybudowany zgodnie z obowiązującymi ówczesnie normami i od początku był użytkowany dla potrzeb działalności sportowej, dlatego nie było podstaw do występowania o zmianę funkcji użytkowej pomieszczeń (stropów), nie wstrzymano użytkowania stropów pod siłownię oraz nie uzyskano decyzji administracyjnej dopuszczającej użytkowanie stropów pod siłownią fitness, jako powierzchni sportowych. Ze względu na brak środków finansowych na generalny remont budynku, w pierwszej kolejności planuje się realizację remontów i napraw najpilniejszych. W planach remontowych na 2020 r. uwzględniono zabezpieczenie środków na zalecane w Ekspertyzie: wzmocnienie stropu na poziomie piwnicy (chodzi o inny strop niż ww., użytkowany na cele siłowni fitness), remont dachu, oraz naprawę spękanego narożnika budynku. Poinformował także, że został przygotowany projekt wzmocnienia stropów, który może zostać szybko wdrożony do realizacji. Dodał, że rzeczoznawca nie wskazał w Ekspertyzie koniecznych prac do wykonania jako bezzwłocznych, pilnych lub natychmiastowych

³¹ Sporządzona przez Biuro Realizacji Inwestycji Awangarda mgr inż. Wojciech Włodarczyk z siedzibą w Poznaniu.

lecz zalecił ich wykonanie „w najbliższym czasie”. Poinformował jednocześnie, że POSiR, w dniu 3 stycznia 2019 r., uzyskał ostateczną decyzję udzielającą pozwolenia na budowę w powyższym zakresie.

(akta kontroli str. 1059-1073, 1173-1177, 2318-2325)

W dniu 16 października 2019 r., na podstawie art. 51 ustawy o NIK, kontroler skierował do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania zawiadomienie o stwierdzeniu okoliczności wskazujących na zagrożenie dla bezpieczeństwa konstrukcji budynku w związku z niespełnianiem obowiązujących norm obciążenia przez strop obiektu w pomieszczeniach eksploatowanych na cele siłowni fitness. Do czasu zakończenia kontroli NIK, nie wpłynęła informacja o działaniach podjętych przez ten organ.

(akta kontroli str. 644-646)

Pismem z dnia 8 października 2019 r. POSiR rozwiązał umowę dzierżawy powierzchni pod siłownię-fitness „w trybie natychmiastowym” (ze względu na zaległości w płatności rat czynszu). Dyrektor POSiR wyjaśnił, że decyzja dotycząca sposobu zagospodarowania pomieszczeń, w których dzierżawca prowadził siłownię, jak i urządzeń tam wykorzystywanych nie została jeszcze podjęta.

(akta kontroli str. 567-571, 1144-1153)

Z przeprowadzonych oględzin wynika ponadto, że zaplecze sanitarno-szatniowe hali sportowej A zostało wyposażone w armaturę i uchwyty dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - jednak tylko w toalecie damskiej. Ponadto było ono wykorzystywane jako magazyn. W trakcie oględzin, toaleta była zamknięta na klucz. W zapleczu sanitarnym basenu krytego znajdowała się druga toaleta, która według oświadczenia Kierownika Oddziału przeznaczona była m.in. do użytku dla osób niepełnosprawnych. Elementem jej wyposażenia, stanowiącym ułatwienie dla osób z niepełnosprawnościami był uchwyt w ścianie przy kompaktce wc. Ponadto, w toalecie tej znajdował się prysznic oraz charakteryzowała się ona powierzchnią pozwalającą na dużą swobodę ruchów. W wejściu do niej znajdował się próg aluminiowy z elementem gumowym. Wszystkie obiekty poddane oględzinom były utrzymane w należytej czystości.

(akta kontroli str. 2183-2186, 2193-2197, 2318-2325)

1.11. W okresie objętym kontrolą, obiekty POSiR zostały poddane m.in. ośmiu kontrolom Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Dotyczyły one przede wszystkim stanu sanitarno-technicznego kąpielisk. Nieprawidłowości nie zostały stwierdzone. W 2018 r., na wniosek Dyrektora POSiR, budynek Oddziału Rataje został poddany kontroli Państwowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego. W jej wyniku wydana została decyzja nakazująca wykonanie robót budowlanych mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w stanie technicznym budynku oraz wyłączenie z użytkowania sali fitness znajdującej się na parterze budynku, do czasu wykonania tych robót. Wskazane w decyzji pomieszczenia zostały wyłączone z użytkowania. Ponadto w POSiR miały miejsce trzy kontrole Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zakresie prawidłowości rozliczenia dotacji. We wszystkich protokołach stwierdzono, że oceniane przedsięwzięcie zrealizowano zgodnie z umową o dotację.

W 2015 r. Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli Urzędu Miasta Poznania wykonało w POSiR audyt dotyczący udzielania zamówień publicznych. Sprawozdanie pokontrolne zawierało ocenę pozytywną z nieprawidłowościami. Stwierdzono nieprawidłowości dotyczące naruszenia przepisów prawa. Zalecono m.in. przestrzeganie wdrożonych procedur dotyczących realizowania zamówień publicznych o równowartości poniżej 30 000 euro oraz wprowadzenie odpowiednich wniosków w sprawie wydatkowania środków bieżących. W 2018 r. Biuro Kontroli

UMP przeprowadziło badanie w zakresie podawania do publicznej wiadomości informacji o zamówieniach, a następnie badanie uzupełniające w zakresie realizacji zadania inwestycyjnego „Trzy zadane korty tenisowe w Ośrodku przywodnym Rataje”. We wnioskach końcowych znalazło się stwierdzenie, iż jeden z kontrahentów działał z pozycji uprzywilejowanej, oraz że z uprzywilejowaniem tym łączyło się wydatkowanie kwot zawyżonych i nienależnych. Biuro Kontroli Urzędu Miasta Poznania prowadziło w POSiR również kontrolę dotyczącą wydzierżawiania nieruchomości będących w trwałym zarządzie, zlokalizowanych przy ul. Warmińskiej w Poznaniu (nie została ona zakończona do czasu zakończenia czynności kontrolnych NIK), a także kontrolę wyjazdów służbowych, korzystania ze służbowego samochodu i służbowej karty płatniczej (stwierdzone nieprawidłowości były podstawą do wyciągnięcia konsekwencji służbowych wobec ówczesnego kierownictwa POSiR). Kontrolę w POSiR przeprowadzał również Wydział Gospodarki Nieruchomościami. Dotyczyła ona wypełniania obowiązku wynikającego z art. 43 ust. 2 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami – zawiadomienia właściwego organu i organu nadzorującego jednostkę o oddaniu nieruchomości lub jej części w najem, dzierżawę lub użyczenie. Zalecono aby POSiR zawiadamiał równocześnie o zawarciu umowy organ właściwy oraz organ nadzorujący a także staranniejsze prowadzenie dokumentacji w zakresie objętym kontrolą.

(akta kontroli str. 1199-1333, 2226-2230, 2280-2317, 2334-2545)

1.12. W okresie objętym niniejszą kontrolą NIK, poddane oględzinom obiekty POSiR były okresowo kontrolowane pod względem technicznym, zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1-3 ustawy Prawo budowlane. W wyniku przeprowadzonej w tym trybie, w marcu 2018 r., kontroli skateparku w Oddziale Rataje stwierdzono niedostateczny stan techniczny oraz brak możliwości bezpiecznego użytkowania ramp i figur w konstrukcji drewnianej z poszyciem ze sklejki. Obiekt nie nadawał się do eksploatacji ponieważ stwarzał realne zagrożenie dla osób z niego korzystających. Zalecono całkowite zamknięcie terenu poprzez trwałe wyгородzenie i odpowiednio skuteczne oznakowanie o zakazie wstępu. W lipcu 2019 r. wykonana została modernizacja obiektu, polegająca na demontażu wszystkich starych drewnianych figur i montażu nowych.

(akta kontroli str.2188-2197, 2226-2230)

1.13. W okresie objętym kontrolą, plan marketingowy opracowywany i realizowany był w odniesieniu do największych imprez organizowanych przez POSiR, tj. Poznań Maraton i Poznań Półmaraton. Natomiast działania promocyjne dotyczące poszczególnych obiektów POSiR planowane były i realizowane na podstawie zgłaszanych przez kierowników oddziałów (obiektów) zapotrzebowań na projekty graficzne materiałów reklamowych.

(akta kontroli str. 245-246, 284-286, 338-339, 401-426, 1009-1012)

Dyrektor POSiR wyjaśnił, że badanie potrzeb oraz zaspokojenia oczekiwań społeczności na rynku lokalnym było prowadzone w oparciu o ankiety kierowane do mieszkańców Miasta. Ponadto, prowadzono ankietę internetową dedykowaną dla uczestników imprez Poznań Półmaraton oraz Poznań Maraton. Przedsięwzięciem realizowanym przez POSiR, w oparciu o zapotrzebowanie rynkowe, posiadaną bazę rzeczową oraz wykwalifikowaną kadrę sportową i administrację były półkolonie zimowe i letnie. W odniesieniu do usług nauki i doskonalenia pływania, osvajania z wodą oraz aerobiku w wodzie, POSiR prowadził działania promocyjne w postaci tzw. „drzwi otwartych”. Dodatkowo, w związku z realizacją maratonu i półmaratonu prowadzone były akcje mailingowe, dokonywano ewaluacji rezultatów działań marketingowych, a także nawiązano współpracę i pozyskano wsparcie mediów, np. Agora S.A., Time S.A., Art. Profi Sp. z o.o., ITL Media Group, Wielkopolską Telewizją Kablową. POSiR współpracowały z tymi podmiotami także w związku z realizacją cyklu „Żywiec Miejskie Granie”.

(akta kontroli str. 215-216, 229-230, 1009-1012, 1040-1055)

1.14. W okresie objętym kontrolą, POSiR nie realizowały programów informacyjno-edukacyjnych dotyczących wsparcia sportu i rekreacji. W ramach realizowanych zadań, POSiR organizowały natomiast m.in. kursy nauki oraz doskonalenia pływania, a dla dzieci poniżej piątego roku życia (z rodzicami) także osvajania z wodą i aerobik w wodzie. Współpracowały z podmiotami działającymi w sektorze działalności społecznej m.in. przy organizacji warsztatów dla architektów Mood for Wood, których efektem było powstanie przestrzeni wypoczynku dla osób korzystających ze ścieżki pieszko-rowerowej nad Wartą. Wdrożone zostały cykliczne zajęcia dla dzieci. Zajęcia organizowane w ramach „Akcji lato” oraz „Akcji zima”.

(akta kontroli str. 194-196, 635-643, 1040-1055)

1.15. Promocję sportu i rekreacji prowadzono przede wszystkim poprzez informacje prasowe w lokalnych mediach, publikacje na stronach www. zakładu budżetowego POSiR oraz jego poszczególnych obiektów, branżowych stronach internetowych, w mediach społecznościowych, druk i ekspozycję plakatów w obiektach POSiR, dystrybucję ulotek, organizację konferencji prasowych. Imprezy Poznań Półmaraton i Poznań Maraton objęte były ponadto m.in. kampanią outdoor (plakaty, citylight i billboardy) oraz relacją na żywo w telewizji regionalnej.

POSiR analizowały efekty promocji poprzez stały monitoring mediów z wykorzystaniem platformy firmy Press-Service Monitoring Mediów Sp. z o.o., uzyskując w ten sposób dostęp do wielopoziomowych raportów m.in. o: szacunkowym ekwiwalencie reklamowym, liczbie publikacji z podziałem na medium oraz terminach publikacji dla danego hasła np. POSiR, Poznań Półmaraton, Poznań Maraton. Dyrektor wskazał, że POSiR nie prowadzą analiz w zakresie liczby odbiorców poszczególnych działań promocyjnych, natomiast posiadają dane, które pośrednio obrazują zasięg przekazów reklamowych. W latach 2015 - 2018 POSiR wydatkowały³² na działania promocyjne łącznie 2 039,2 tys. zł³³.

POSiR nie były w stanie dokładnie określić liczby korzystających z oferty jednostki na przestrzeni lat 2015-2019. Dyrektor uzasadnił to specyfiką działalności, wskazując jednocześnie, że liczba ta ulega stałym wahaniom w zależności od roku i konkretnego obiektu, ponieważ duża liczba tych obiektów wynajmowana jest innym podmiotom (w tym klubom sportowym oraz stowarzyszeniom) na prowadzone przez nie zajęcia. Liczba uczestników uczestniczących w tych zajęciach nie była przez POSiR monitorowana. Ponadto, nie było możliwości weryfikowania liczby osób korzystających z obiektów ogólnodostępnych, całodobowych, niebiletowanych m.in.: koncerty, kąpieliska, place zabaw skatepark, Tor Regatowy Malta, siłownie street workout itp.

(akta kontroli str. 1040-1055, 2226-2230)

1.16. W okresie objętym kontrolą, na stanowisku instruktora POSiR zatrudniały 12 pracowników w 2015 r., 10 w 2016 r., 7 w 2017 r., 9 w 2018 r. i 7 w 2019 r. Natomiast na stanowisku animatora odpowiednio, w poszczególnych latach, zatrudniano 16, 20, 21, 31 i 26 pracowników. Ponadto, w ramach usługi zleconej przez POSiR firmom zewnętrznym, były świadczone usługi ratownicze.

(akta kontroli str. 1040-1042, 1056-1058)

1.17. W latach objętych kontrolą nie prowadzono drużyn sportowych i nie przygotowywano harmonogramów rozgrywek. Zadania te były realizowane przez podmioty zewnętrzne.

(akta kontroli str. 1043-1055)

³² Koszty netto.

³³ Z tego: 545,2 w 2015 r., 457,1 w 2016 r., 439,0 w 2017 r., 597,9 w 2018 r.

1.18. W wyniku oględzin czterech obiektów sportowych zarządzanych przez POSiR: skatepark, kompleks kortów tenisowych, boiska plenerowe do piłki nożnej i koszykowej Oddziału Rataje oraz hala sportowa wchodząca w skład krytej pływalni zlokalizowanej na terenie Oddziału Chwiałka, stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą poza dwoma ostatnimi z nich, zapewnione zostało bezpieczeństwo korzystania (ustalone nieprawidłowości przedstawiono w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”). Dla poszczególnych obiektów opracowano regulaminy, które były dostępne dla osób korzystających. Wyposażenie obiektów było sprawne, a na terenie pływalni znajdował się sprzęt ratowniczy. W obiektach znajdowały się apteczki pierwszej pomocy. W pomieszczeniach przeznaczonych do wykonywania aktywności fizycznej zapewniono prawidłowe warunki do ćwiczeń (m. in. potrzebny sprzęt i wentylację). Teren kompleksu boisk, skateparku oraz kortów tenisowych oraz budynek, w którym znajdowała się pływalnia i hala sportowa były objęte ochroną lub monitorowane. Przez cały okres objęty kontrolą, liczba wypadków na obiektach POSiR wyniosła od jednego w 2019 r. do pięciu w 2015 r., po trzy wypadki odnotowano w latach 2017 oraz 2018 natomiast żadnego w 2016 r. Wypadki to głównie upadki połączone z urazami ciała³⁴.

(akta kontroli str. 1017-1018, 2183-2197, 2207, 2275-2279,)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Na obiekcie kompleksu plenerowych boisk zlokalizowanego na os. Piastowskim 106a, stwierdzono zły stan techniczny fragmentu siatki ogrodzeniowej boiska do piłki nożnej. Z powodu odkształceń i wywinięcia dolnej części siatki do wewnątrz obiektu, stwarzało to potencjalne ryzyko uszkodzenia ciała. Naciąg siatki był przerwany, odstawały także pręty stabilizujące i usztywniające. Nawierzchnia boiska do koszykówki posiadała ubytki. Śruby znajdujące się w masztach do tablic z koszami nie były zabezpieczone.

(akta kontroli str.2187-2192, 2279-2299)

2. W toalecie przeznaczonej dla osób niepełnosprawnych w obiekcie Oddziału Chwiałka znajdowała się przeszkoda stanowiąca utrudnienie w poruszaniu się dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi (próg w drzwiach wejściowych) ponadto, w pomieszczeniu magazynowym, z którego korzystają użytkownicy hali A obiektu schody nie były wyraźnie oznaczone.

Nad trybunami hali A znajdowała się czynna siłownia-fitness, której funkcjonowanie, zgodnie z posiadaną przez POSiR ekspertyzą, stanowiło potencjalne zagrożenie dla bezpiecznej eksploatacji budynku. Do czasu kontroli NIK, kontrolowana jednostka nie zrealizowała zaleceń wynikających z ekspertyzy biegłych rzeczoznawców z kwietnia 2018 r., wskazującej na konieczność zmiany sposobu użytkowania stropu wykorzystywanego do celów siłowni i podjęcia działań zaradczych (m.in. montażu systemu monitorowania drgań emitowanych przez urządzenia znajdujące się na siłowni).

(akta kontroli str. 572-634, 1090-1094, 1096-1099, 2183-2186, 2193-2197)

W wyjaśnieniach z dnia 28 października 2019 r. Dyrektor POSiR zadeklarował m.in. ujęcie w planie remontowym na 2020 r. remontu ogrodzenia boiska oraz wykonanie (jeszcze w trakcie kontroli) oznaczenia schodów taśmą ostrzegawczą. Wyjaśnił także, iż budynek Oddziału Chwiałka nie został wyposażony w system monitorowania drgań ze względu na brak środków

³⁴ W 2017 r. miał miejsce jeden zgon podczas maratonu. Nie ma on jednak bezpośredniego związku ze stanem obiektów POSiR.

finansowych, zaś pełne przystosowanie pomieszczeń Oddziału do obowiązujących wymogów dostępności dla osób niepełnosprawnych jest (co do zasady) wykonywane w trakcie remontów obiektów lub ich części. Ostatni remont Oddziału Chwiałka miał miejsce ponad 20 lat temu.

(akta kontroli str. 2318-2325)

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą, POSiR skutecznie realizowały zadania statutowe, prowadziły zajęcia, organizowały imprezy sportowe, udostępniały bazę sportowo-rekreacyjną, w tym placówkom oświatowym. Obiekty POSiR były poddawane remontom i modernizacjom. Podlegały one okresowym przeglądom technicznym, a także kontrolom podmiotów zewnętrznych. Stan techniczny i estetyczny poszczególnych obiektów był dobry lub dostateczny, za wyjątkiem niektórych obiektów, co do których w protokołach z przeglądów budowlanych znalazły się zalecenia o ich wyłączeniu z użytkowania lub rozbiórki (zalecenia te w odniesieniu do kontrolowanych obiektów zostały wykonane). W wyniku oględzin przeprowadzonych w toku kontroli NIK stwierdzono m.in. zły stan techniczny fragmentu ogrodzenia boiska do piłki oraz braki w zabezpieczeniu śrub na masztach podtrzymujących kosze do gry (Oddział Rataje), a także przeszkodę stanowiącą utrudnienie w poruszaniu się dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi i inne nieznaczne usterki techniczne obiektów (Oddział Chwiałka). Stwierdzono również brak zdecydowanych działań mających na celu doprowadzenie do wyeliminowania czynników powodujących potencjalne zagrożenie dla konstrukcji stropu pomieszczeń zajmowanych na siłownię fitness, polegających m.in. na zalecanej przez biegłych rzeczoznawców zmianie sposobu użytkowania stropu w pomieszczeniu wykorzystywanym do celów siłowni, doraźnym monitorowaniu jego stanu oraz wzmocnieniu (Oddział Chwiałka). POSiR urozmaicały ofertę zajęć sportowo-rekreacyjnych, jednak w okresie objętym kontrolą nie osiągnęły wszystkich zaplanowanych mierników w zakresie liczby godzin udostępniania hal sportowych oraz basenów (odstępstwa te nie były jednak istotne).

OBSZAR

2. Prawidłowość prowadzonej gospodarki finansowej w ośrodku sportu i rekreacji

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2015-2019 (I półrocze), według planu po zmianach, POSiR dysponował budżetem w kwocie od 68 068,1 tys. zł do 129 633,9 tys. zł. W kolejnych latach objętych kontrolą, planowane koszty POSiR wyniosły: 68 068,1 tys. zł w 2015 r. (w tym 51 013,4 tys. zł to wydatki bieżące i 17 054,7 tys. zł majątkowe), 85 650,7 tys. zł w 2016 r. (w tym 50 085,2 tys. zł to wydatki bieżące i 35 565,5 tys. zł majątkowe), 83 385,3 tys. zł w 2017 r. r. (w tym 50 252,2 tys. zł to wydatki bieżące i 33 133,1 tys. zł majątkowe), 102 144,1 tys. zł w 2018 r. (w tym 53 872,8 tys. zł to wydatki bieżące i 48 271,3 tys. zł majątkowe). Na 2019 r. zaplanowano koszty w kwocie 129 633,9 tys. zł³⁵ (w tym 59 430,0 tys. zł to wydatki bieżące i 70 203,9 wydatki majątkowe) z tego do końca I połowy 2019 r. wydatkowano 35 802,6 tys. zł. W latach 2015-2018, plany w zakresie wydatków wykonano odpowiednio w poszczególnych latach: w 77,2%, 65,7%, 76,3%, 83,1%. Wykonanie wydatków bieżących wyniosło odpowiednio: 79,3%, 78,4%, 87,8%, 86,0%. Wydatki w latach 2015-2019 (I półrocze) ponoszono ze środków własnych, dofinansowania z Ministerstwa Sportu i darowizny pieniężnej. Główne pozycje

³⁵ Według stanu na 30 czerwca 2019 r. natomiast plan według stanu na 30 września 2019 r. wynosił 110 886,5 tys. zł, z tego 59 415,0 tys. zł to koszty bieżące i 51 471,5 tys. zł majątkowe.

wydatków stanowiły wynagrodzenia wraz z narzutami, wydatki na zakup energii oraz wydatki na remonty.

W ramach budżetu zadaniowego, POSiR realizował 10 zadań. W 2015 r. na zadania te wydatkowano następujące kwoty: na udostępnianie zaplecza sportowego: 3 057,5 tys. zł, zaspokojenie zbiorowych potrzeb w zakresie sportów (...): 4 268,8 tys. zł, Krzewienie kultury fizycznej (...): 5 424,2 tys. zł, Propagowanie kultury, sportu i rekreacji (...): 2 471,6 tys. zł, Zapewnienie bazy w celu umożliwienia mieszkańcom rekreacji ruchowej: 2 477,1 tys. zł, Zapewnienie bazy sportowej do przeprowadzenia imprez oraz rozgrywek szkolnych: 901,5 tys. zł, Nadzór nad terenami oraz obiektami oddanymi w dzierżawę: 10 786,7 tys. zł, Organizacja i promocja imprez sportowych: 3 636,1 tys. zł, Propagowanie sportu i rekreacji poprzez udostępnianie obiektów i terenów: 2 560,8 tys. zł, Utrzymanie i udostępnianie zaplecza sportowcom na Gołęczynie: 114,6 tys. zł, koszty ogólne wyniosły: 4 813,4 tys. zł.

Od 2016 r. zmieniła się struktura sprawozdań w zakresie budżetu zadaniowego, tj.: Zaplecze sportowe Malta (wydatkowano: 2 849,1 tys. zł w 2016 r., 3 486,6 tys. zł w 2017 r., 3 585,3 tys. zł w 2018 r.) Malta (wydatkowano: 4 517,7 tys. zł w 2016 r., 4 461,6 tys. zł w 2017 r., 5 048,7 tys. zł w 2018 r.), Chwiałka (wydatkowano: 5 753,5 tys. zł w 2016 r., 6 312,5 tys. zł w 2017 r., 7 327,3 tys. zł w 2018 r.), Kasprowicza (wcześniej: „Hala Widowiskowo-Sportowa Arena”) (wydatkowano: 2 681,2 tys. zł w 2016 r., 2 700,8 tys. zł w 2017 r., 2 112,8 tys. zł w 2018 r.), Rataje (wcześniej: „Ośrodek Przywodny Rataje”) (wydatkowano: 1 349,5 tys. zł w 2016 r., 1 697,9 tys. zł w 2017 r., 1 995,6 tys. zł w 2018 r.), Pływalnia Kryta Rataje (wydatkowano: 767,1 tys. zł w 2016 r.), Młodzieżowy Ośrodek Sportowy z dofinansowaniem na programy AA³⁶ oraz AN³⁷ (wydatkowano: 1 051,8 tys. zł w 2016 r., 1 109,4 tys. zł w 2017 r., 1 424,6 tys. zł w 2018 r.), Obiekty dzierżawione³⁸ (wydatkowano: 930,8 tys. zł w 2016 r., 1 874,4 tys. zł w 2017 r., 2 475,4 tys. zł w 2018 r.), Stadion Miejski (wydatkowano: 1 964,2 tys. zł w 2016 r., 3 231,6 tys. zł w 2017 r., 1 595,6 tys. zł w 2018 r.), Termy Maltańskie (wydatkowano: 6 993,6 tys. zł w 2016 r., 7 984,7 tys. zł w 2017 r., 8 037,9 tys. zł w 2018 r.), Organizacja i promocja imprez sportowych (wydatkowano: 3 485,5 tys. zł w 2016 r., 4 026,0 tys. zł w 2017 r., 5 238,0 tys. zł w 2018 r.), Gołęczin (wydatkowano: 2 851,9 tys. zł w 2016 r., 2 990,4 tys. zł w 2017 r., 3 142,2 tys. zł w 2018 r.), Zaplecze sportowe – Gołęczin (wydatkowano: 142,3 tys. zł w 2016 r., 181,9 tys. zł w 2017 r., 237,6 tys. zł w 2018 r.). Koszty ogólne POSiR wyniosły: 4 151,2 tys. zł w 2016 r., 4 162,5 tys. zł w 2017 r., 4 262,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 635-643, 911, 1005, 1165-1170, 2208-2216, 2226-2230, 2244-2274)

Dyrektor wyjaśnił, że na wzrost wydatków POSiR w latach 2015 – 2019 wpływ miały: ogólny wzrost cen towarów i usług na rynku, regulacje wynagrodzeń, zwiększona liczba imprez, powierzenie POSiR nowych obiektów (m.in. Oddział Gołęczin, Ośrodek Policyjny przy ul. Chojnickiej, stadion Szyca), które były w większości zniszczone i wymagały poniesienia dużych nakładów finansowych, uruchomienie nowych obiektów (m.in. korty tenisowe Oddziału Rataje oraz Pływalnia Kasprowicza), zwiększające się potrzeby remontowe w związku ze starzeniem się obiektów.

(akta kontroli str. 2208-2214)

³⁶ Miejski Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

³⁷ Miejski Program profilaktyki i rozwiązywania problemów narkotykowym.

³⁸ Kąpielisko nad jeziorem Kierskim, hotel i restauracja Kaskada w Kiekrzu, Rusalka, Baranowo, Strzeszynek Motel, Strzeszynek.

W okresie objętym kontrolą POSiR osiągnęły przychody w kwotach³⁹: 76 940,6 tys. zł⁴⁰ w 2015 r. (co stanowiło 91,9% planu), 80 109,6 tys. zł⁴¹ w 2016 r. (92,6% planu), 78 407,0 tys. zł⁴² w 2017 r. (90,0% planu), 80 318,0 tys. zł⁴³ w 2018 r. (co stanowiło 91,1% planu) i 25 664,5 tys. zł⁴⁴ na koniec I połowy 2019 r. (27,0 % planu). Główne pozycje stanowiły: przychody z tytułu dotacji (28% - 53% przychodów ogółem), przychody ze świadczonych usług (23% - 41% przychodów ogółem), oraz z najmu i dzierżawy (2 - 4% przychodów ogółem).

(akta kontroli str. 1005, 2226-2230)

2.2. Wyniki analizy wytypowanych do kontroli należności przeterminowanych na koniec 2018 r. w łącznej kwocie 359,9 tys. zł przedstawiono w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

2.3. W latach 2015-2019 (I półrocze) w POSiR obowiązywała polityka rachunkowości z 2012 r., w której określono ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych, obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów, zasady ustalania wyniku finansowego, zasady aktualizacji wartości środków trwałych, zakładowy plan kont i zasady klasyfikacji zdarzeń na kontach oraz system ochrony danych (w tym wykaz programów komputerowych dopuszczonych do przetwarzania danych finansowych w obiekcie). W odrębnych zarządzeniach uregulowano instrukcję obiegu i kontroli dokumentów finansowo księgowych⁴⁵, instrukcję kasową⁴⁶, instrukcję inwentaryzacyjną⁴⁷, oraz instrukcję gospodarowania majątkiem trwałym⁴⁸. Księgi rachunkowe prowadzono na podstawie dowodów księgowych, ujmując zapisy zdarzeń w porządku chronologicznym i systematycznym. Dowody księgowe gromadzono i przechowywano w sposób prawidłowy. POSiR okresowo ustalały oraz sprawdzały drogą inwentaryzacji stan aktywów i pasywów, zgodnie z przyjętą instrukcją inwentaryzacyjną. POSiR co roku sporządzały sprawozdania finansowe, według stanu ksiąg rachunkowych na 31 grudnia, opracowywały bilans i ustalały wynik finansowy jednostki.

(akta kontroli str. 16-117, 798-900, 2226-2230,)

2.4. Podstawę gospodarki finansowej POSiR stanowiły plany finansowe samorządowego zakładu budżetowego, w których ujmowano przychody i koszty budżetowe w podziale na działy, rozdziały i paragrafy. POSiR sporządzały projekty planów finansowych w zakresie i terminach określonych przez Skarbnika Miasta Poznania. Plany te były przekazywane za pośrednictwem Wydziału Sportu do Urzędu Miasta Poznania. Zgodnie z ww. wymogami, Ośrodek opracowywał projekt przychodów i kosztów w układzie tradycyjnym i zadaniowym.

(akta kontroli str. 635-643, 2244-2274)

W planach finansowych uwzględniano wydatki na utrzymanie POSiR, imprezy rekreacyjno-sportowe oraz realizowane zajęcia. Ich częścią były plany zatrudnienia i funduszu wynagrodzeń na dany rok budżetowy. Plan w układzie zadaniowym zawierał wyszczególnienie kosztów funkcjonowania POSiR, w tym m. in. zakupu

³⁹ Kwoty wykazane w sprawozdaniach RB-30S według stanu na 31 grudnia odpowiednio: 2015 r., 2016 r., 2017 r., 2018 r. oraz na 30 czerwca 2019 r.

⁴⁰ W tym: równowartość odpisów amortyzacyjnych w kwocie: 35 130,0 tys. zł, oraz stan środków obrotowych netto na początek okresu sprawozdawczego, w kwocie: - 2 599,9 tys. zł.

⁴¹ W tym: równowartość odpisów amortyzacyjnych w kwocie: 35 061,3 tys. zł, oraz stan środków obrotowych netto na początek okresu sprawozdawczego, w kwocie: 1 298,2 tys. zł.

⁴² W tym: równowartość odpisów amortyzacyjnych w kwocie: 34 092,7 tys. zł, oraz stan środków obrotowych netto na początek okresu sprawozdawczego, w kwocie: 1 760,9 tys. zł.

⁴³ W tym: równowartość odpisów amortyzacyjnych w kwocie: 33 461,2 tys. zł, oraz stan środków obrotowych netto na początek okresu sprawozdawczego, w kwocie: 94,0 tys. zł.

⁴⁴ W tym: stan środków obrotowych netto na początek okresu sprawozdawczego, w kwocie: 372,9 tys. zł.

⁴⁵ Wprowadzona zarządzeniem nr DO.1.0210.1.2017 Dyrektora POSiR z dnia 2 stycznia 2017 r., wcześniej do dnia 1 stycznia 2017 r. obowiązywała Instrukcja wprowadzona zarządzeniem nr 6/2004 Dyrektora POSiR z 30 kwietnia 2004 r.

⁴⁶ Wprowadzoną zarządzeniem nr NO.1.0210.22.2013 z dnia 14 listopada 2013 r. Dyrektora POSiR

⁴⁷ Wprowadzoną zarządzeniem nr DO.1.0210.9.2012 z dnia 31 lipca 2012 r. Dyrektora POSiR.

⁴⁸ Wprowadzoną zarządzeniem nr DO.1.0210.5.2012 Dyrektora POSiR, z dnia 6 lipca 2012 r.

energii, usług, materiałów, wydatki z tytułu podatków, kosztów postępowania sądowego, zakupu usług remontowych. W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wywiązywania się przez POSiR z obowiązków sprawozdawczych.

(akta kontroli str. 635-643, 2226-2230, 2244-2274)

2.5. Procedury dokonywania wydatków budżetowych określono w zasadach udzielania zamówień finansowanych ze środków publicznych pozostających w dyspozycji POSiR⁴⁹. Zgodnie z ww. zasadami, wszystkie wydatki poniżej kwoty 3,5 tys. zł netto wymagały uzyskania pisemnej zgody Zastępcy Dyrektora ds. Finansowych, poprzedzonej potwierdzeniem Stanowiska ds. ekonomicznych zgodności wydatku z planem finansowym oraz opinii Stanowiska ds. Zamówień Publicznych. Wydatek równy lub przekraczający wskazaną wyżej kwotę wymagał sporządzenia pisemnego wniosku na odpowiednim druku o dokonanie wydatku, ze wskazaniem przedmiotu zamówienia i przewidywanej wartości. Stanowisko ds. Zamówień Publicznych opiniowało wnioski pod względem konieczności stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych⁵⁰. Gdy wartość wydatków nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro, zamówienie realizowane było zgodnie z regulaminem stanowiącym załącznik do zarządzenia⁵¹. Udzielenie zamówienia o wartości nieprzekraczającej kwoty 3,5 tys. zł netto należało poprzedzić rozeznaniem rynku w formie, o której decydował wnioskujący o jego realizację, chyba że ze względu na szczególny charakter i rodzaj zamówienia uzasadnione było zlecenie realizacji konkretnemu wykonawcy. Gdy wartość zamówienia przekraczała ww. kwotę należało przeprowadzić analizę rynku poprzez skierowanie zapytania ofertowego do co najmniej trzech wykonawców lub poprzez zebranie co najmniej trzech równoważnych ofert publikowanych na stronach internetowych potencjalnych wykonawców.

Szczegółowym badaniem objęte zostały trzy postępowania zakupowe przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, w wyniku których zawarte zostały umowy na łączną kwotę 4 241,1 tys. zł: umowa nr DT.2.213.38.2016 z 2 września 2016 r. o wartości 2 398,9 tys. zł, umowa nr ZP.241.17.2019 z 19 marca 2019 r. o wartości 1 147,6 tys. zł, umowa nr ZP.241.45.2019 z 30 lipca 2019 r. o wartości 694,6 tys. zł. Ustalone w tym zakresie nieprawidłowości zostały opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 132-194, 1566-2174)

2.6. W okresie objętym kontrolą, powierzchnie POSiR wynajmowano, w tym podmiotom prowadzącym działalność uzupełniającą dla obiektów POSiR. W latach 2015-2019 (I półrocze) obowiązywały 342 umowy najmu. Przychód z tytułu wynajmu i dzierżawy wyniósł 7 901,1 tys. zł⁵². Przedmiotem wynajmu były m. in. boiska, sale gimnastyczne, szatnie oraz lokale użytkowe. Na wynajmowanych powierzchniach prowadzono m. in. gabinet osteopatii i rehabilitacji, siłownie, kawiarnie. Szczegółowe badanie trzech umów najmu wykazało, że wszystkie powierzchnie wynajęto na podstawie zawartych umów. W dwóch przypadkach powierzchnia została wynajęta podmiotom prowadzącym działalność sportowo-rekreacyjną, natomiast w jednym,

⁴⁹ Zarządzenie nr DO.0210.4.2017 Dyrektora POSiR z dnia 21 kwietnia 2017 r. zmienione zarządzeniem nr DO.0210.12.2018 z dnia 27 lipca 2018 r. Wcześniej obowiązywały w tym zakresie: zarządzenie nr NO.1.0210.2.2016 z dnia 22 marca 2016 r. (zmienione zarządzeniami nr NO.1.0210.8.2016 z 1 października 2016 r. oraz nr NO.1.0124.3.2017 z 3 kwietnia 2017 r.), zarządzenie nr NO.1.0210.5.2015 z 28 maja 2015 r., zarządzenie nr NO.1.0210.7.2014 z 28 kwietnia 2014 r. zmienione zarządzeniami: nr NO.1.0210.19.2014 z 7 listopada 2014 r. i NO.1.0210.21.2014 z 5 grudnia 2014 r.

⁵⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1849 (dalej: „ustawa Pzp”).

⁵¹ Regulamin udzielania zamówień o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości kwoty 30 000 euro.

⁵² Z tego: 1 643,8 tys. zł w 2015 r., 1 679,3 tys. zł w 2016 r., 1 511,5 tys. zł w 2017 r., 2 003,9 tys. zł w 2018 r., 1 062,5 tys. zł w I połowie 2019 r.

pod plac manewrowy nauki jazdy. Ustalone nieprawidłowości dotyczące wykonania umów zostały opisane w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 470, 1005, 1016, 1178-1198, 2226-2230)

2.7. W okresie objętym kontrolą, POSiR nie sporządzały rocznego planu pracy w postaci odrębnego dokumentu. Poszczególne elementy planu ujmowano w planie finansowym oraz w dokumentacji z przyjętych celów na dany rok (określano mierniki realizacji celu, zadania służące jego realizacji oraz identyfikowano ryzyka dla poszczególnych zadań). W latach 2015-2018 roczne sprawozdania z działalności POSiR sporządzano w ramach budżetu zadaniowego. Przedstawiono w nich charakterystykę poniesionych kosztów i uzyskanych przychodów, stopień realizacji planu kosztów i przychodów. W sprawozdaniach wskazywano przeprowadzane inwestycje, remonty i działania konserwacyjno-naprawcze. Opisywano działania podjęte w ramach realizacji zadań statutowych, w tym realizację zajęć sportowych oraz imprez sportowo-rekreacyjnych.

(akta kontroli str. 635-643, 1040-1055, 2244-2274)

2.8. Wysokość wydatków poniesionych na budowę, modernizację oraz remont POSiR w latach 2015 - 2018 oraz wysokość wydatków planowanych w tym zakresie w 2019 r. zostały omówione w punkcie 1.7. niniejszego wystąpienia.

2.9. W okresie objętym kontrolą, POSiR otrzymały z Ministerstwo Sportu i Turystyki dotację w kwocie 193,8 tys. zł na modernizację wież oświetleniowych na stadionie lekkoatletycznym w Golęcinie. Dofinansowanie zostało uznane przez dotacjodawcę za rozliczone w sposób prawidłowy. W toku niniejszej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sposobu przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia i sposobu rozliczenia tej dotacji.

(akta kontroli str. 1084, 1131-1143, 1334-1546, 2215)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Do zawartej po przeprowadzeniu przetargu nieograniczonego umowy nr DT.2.213.38.2016 z 2 września 2016 r. na realizację zamówienia, którego przedmiotem było wykonanie trzech zadaszonych kortów tenisowych w Ośrodku Przywodnym Rataje, w Poznaniu os. Piastowskie 106A, na kwotę 2 398 891,36 zł, zawarty został Aneks nr 7 z dnia 5 września 2017 r. Wartość świadczeń objętych aneksem wynosiła 1 051 650 zł, w tym 226 132,29 zł w zakresie zamówienia uzupełniającego polegającego na modernizacji kortów ziemnych, pomimo że zamówienie uzupełniające w takim zakresie nie było zgodne z przedmiotem zamówienia podstawowego (nie zostało objęte specyfikacją istotnych warunków zamówienia do zamówienia podstawowego). Stanowiło to naruszenie zastosowanego w przedmiotowym przypadku art. 19 ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw⁵³ (przepis przejściowy dot. sytuacji, gdy umowa podstawowa została zawarta przed datą wejścia w życie ww. zmiany ustawy).

Dyrektor POSiR, składając wyjaśnienia w powyższej sprawie zajął stanowisko, że zamówienie uzupełniające było zgodne z przedmiotem zamówienia podstawowego i określonymi w ogłoszeniu kodami CPV.

NIK wskazuje, że warunkiem udzielenia zamówienia uzupełniającego we wskazanym trybie jest między innymi to, aby zamówienia uzupełniające

⁵³ Dz.U. z 2016 r. poz. 1020.

„było zgodne z przedmiotem zamówienia podstawowego”. Stanowiąca załącznik do SIWZ dokumentacja projektowa nie obejmowała swoim zakresem modernizacji kortów ziemnych, a zatem zgodność taka, wbrew stanowisku kontrolowanej jednostki, nie zachodziła.

(akta kontroli str. 1116-1126, 1627-1872)

2. W przypadku następujących należności POSiR wystąpiły istotne opóźnienia w podejmowaniu czynności windykacyjnych:

- W porozumieniu zawartym dnia 16 lutego 2017 r. pomiędzy Miastem Poznań – POSiR a X (...) sp. z o.o. oraz H (...) sp. z o.o., ustalono, iż H (...) sp. z o.o. (następnie pod nazwą S (...) sp. z o.o.) zobowiązała się, w terminie do 31 grudnia 2017 r., zapłacić należność w kwocie 277 716,99 zł. Zobowiązany wpłacił w dniu 1 lutego 2018 r. kwotę 50 tys. zł. Przesądowe wezwanie do zapłaty pozostałej części zaległości skierowane zostało do następcy prawnego dłużnika - S (...) Sp. z o.o. dopiero w dniu 27 lutego 2019 r. (doręczono je w dniu 6 marca 2019 r.), tj. ponad rok od podjęcia ostatecznej, udokumentowanej czynności. W kwietniu 2019 r. dłużnik złożył wniosek o rozłożenie zaległości na raty. W dniu 29 lipca 2019 r., po uprzednim bezskutecznym wezwaniu do uzupełnienia wniosku, został on przekazany wraz z negatywną opinią POSiR, według właściwości, Prezydentowi Miasta Poznania.

- W dniu 24 maja 2017 r. POSiR wystawiły fakturę nr 0206-RM/POSIR/2017 odbiorcy: G (...) z siedzibą w Śremie za wynajem terenu na kwotę 2 152,50 zł, z terminem płatności: 27 maja 2017 r. W dniu 29 maja 2017 r. POSiR wystawiły temu samemu odbiorcy fakturę nr 0211-RM/POSIR/2017 za wynajem terenu na kwotę 2 152,50 zł z terminem płatności 1 czerwca 2017 r. W dniu 22 czerwca 2017 r. starsza księgowa sporządziła skierowane do kontrahenta wezwanie do zapłaty należności w kwocie 4 305 zł, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania wezwania. Ostateczne wezwanie do zapłaty należności w terminie siedmiu dni od daty doręczenia wezwania skierowane zostało do kontrahenta dopiero w dniu 19 lipca 2019 r. (w trakcie kontroli NIK). Przez dwa lata nie były podejmowane żadne udokumentowane działania, celem wyegzekwowania należności.

- W dniu 12 czerwca 2017 r. POSiR wystawiły fakturę nr 0262-RA/POSIR/2017 odbiorcy: I (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu za wynajem płyty głównej Hali Arena na imprezę sportową na kwotę 17 280 zł z terminem płatności 26 czerwca 2017 r. W dniu 13 lipca 2017 r., p.o. Kierownika Działu Finansowo-Ekonomicznego sporządziła wezwanie do kontrahenta do zapłaty należności (data wysyłki: 14 lipca 2017 r.). W dniu 26 czerwca 2019 r. sporządzony został pozew o zapłatę w postępowaniu upominawczym (data wysyłki: 5 lipca 2019 r.). Dział Finansowo-Ekonomiczny nie skierował do dłużnika drugiego monitu pomimo, że był do tego zobowiązany postanowieniami § 1 ust. 3 Zarządzenia nr DO.1.0152-11/09 Dyrektora POSiR z dnia 27 lipca 2009 r. Przez niespełna dwa lata, tj. od daty skierowania pierwszego wezwania do zapłaty (13.07.2017 r.), do dnia wysłania pozwu o zapłatę w postępowaniu upominawczym (05.07.2019 r.) POSiR nie podejmowały żadnych działań mających na celu, wyegzekwowanie wierzytelności w kwocie 17 280 zł.

Odnosnie pierwszej z ww. należności, Dyrektor POSiR wyjaśnił, że Ośrodek wielokrotnie podejmował próby jej ściągnięcia w drodze rozmów telefonicznych oraz na spotkaniach z przedstawicielami dłużnika.

Odnosnie dwóch kolejnych należności, Dyrektor wyjaśnił, że w sprawach dotyczących tych dłużników, po bezskutecznym upływie terminu do zapłaty zaległości, wskazanego w wezwaniu do zapłaty, sprawy zostały przekazane do dalszej windykacji do Działu Prawnego. Dział Finansowo-Ekonomiczny, po weryfikacji w 2019 r. zaległości i stwierdzeniu, że sprawy nie zostały zakończone, w dniu 18 czerwca 2019 r., ponownie przekazał sprawy do Działu Prawnego, który podjął dalsze działania windykacyjne.

(akta kontroli str.652-722, 1116-1123, 1127-1129)

Odnosnie braku podjęcia działań przez Dział Prawny POSiR przed 2019 r. Dyrektor wyjaśnił, że dział ten (w obecnym składzie) nie jest w stanie potwierdzić faktu otrzymania ww. spraw do windykacji w tym okresie. Po przekazaniu spraw w czerwcu 2019 r., czynności windykacyjne zostały podjęte w najszybszym możliwym terminie.

(akta kontroli str. 2318-2325, 2332-2333)

3. - Przez ponad dwa lata POSiR nie podjął działań celem wyegzekwowania kaucji w kwocie 56 386,74 zł wynikającej z umowy dzierżawy nr CH.2.2220.07.2017 zawartej w dniu 27 kwietnia 2017 r., którą dzierżawca zobowiązany był wpłacić do 4 maja 2019 r.

Składając w dniu 14 października 2019 r. wyjaśnienia na powyższą okoliczność, Dyrektor POSiR wyjaśnił, że Ośrodek wypowiedział dzierżawcy umowę, wobec czego niewpłacona kaucja nie jest już wymagana.

NIK wskazuje, że przedmiotowa kaucja, w przypadku terminowego jej wyegzekwowania przez wydzierżawiającego, stanowiłaby skuteczne zabezpieczenie należności z tytułu zaległego czynszu dzierżawnego w kwocie: 64 119,90 zł (według stanu na dzień 8 października 2019 r., tj. na dzień wypowiedzenia umowy). Niewyegzekwowanie kaucji należy ocenić jako działanie niegospodarne.

(akta kontroli str. 556-564, 567-571, 1127-1129, 1116-1123)

Dodatkowo (pismo z 28 października 2019 r.), Dyrektor POSiR wyjaśnił, że aktualne kierownictwo Ośrodka, po uzyskaniu, w toku kontroli, informacji o braku wyegzekwowania kaucji wystąpiło niezwłocznie (bezsukutecznie) o jej uregulowanie. Brak wpłaty kaucji i zaległości czynszowe stały się przyczyną (sygnalizowanego wcześniej) rozwiązania umowy w trybie natychmiastowym. Zaznaczył, że aktualnie trwają zmiany organizacyjne, porządkowanie spraw i audyty na oddziałach, mające na celu m.in. weryfikację umów zawartych przez poprzedników.

(akta kontroli str.2318-2325)

- Kontrolowana jednostka nie zwróciła przedsiębiorcy H.J. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą O.(...) H. J. kaucji w kwocie 1 182 zł, pomimo upływu czterech miesięcy od dnia rozwiązania umowy dzierżawy. Umowa nr CH.2.2220.69.2016 zawarta w dniu 8 grudnia 2016 r., w § 6 ust.6 zawierała postanowienie, iż niewykorzystana kwota kaucji, po jej rozwiązaniu, zostanie zwrócona dzierżawcy w terminie 14 dni.

Dyrektor wyjaśnił, że kaucja nie została zwrócona, ponieważ POSiR nie otrzymały pisma z informacją na jakie konto należy ją zwrócić.

(akta kontroli str. 470-479, 1116-1123, 1127-1129)

- W dniu 6 sierpnia 2019 r. POSiR dokonały wydatku w kwocie 7 461,72 zł tytułem zapłaty należności z faktury nr 36/7/2019 r. z dnia 25 lipca 2019 r., przelewem na rachunek bankowy podmiotu: M.(...) P(...) M (...) spółka cywilna, pomimo, iż w §6 umowy z 24 lipca 2019 r. znajdują się

postanowienia, iż podstawą do wypłaty wynagrodzenia będzie prawidłowo wystawiona faktura VAT, a wynagrodzenie płatne będzie przelewem na rachunek strony umowy. Stroną umowy z POSiR był inny podmiot: M.(...) P(...) M (...) spółka z o.o., o innym numerze NIP.

Dyrektor wyjaśnił, że doszło do pomyłki wynikającej ze zbieżności nazw firm. Poinformował jednocześnie, iż sprawa ta pozostaje przedmiotem korekty, w celu doprowadzenia do stanu zgodnego z zapisami w umowie.

(akta kontroli str. 459-466, 1059-1065, 1074-1083)

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą, w POSiR określono i wdrożono uregulowania opisujące politykę rachunkowości i były one co do zasady, stosowane. W sposób prawidłowy planowano działalność jednostki pod względem finansowym. Stwierdzono jednak istotne nieprawidłowości w zakresie gospodarki finansowej kontrolowanej jednostki dotyczące udzielania zamówień publicznych, egzekwowania zobowiązań umownych od kontrahentów oraz windykowania należności wymagalnych, w tym obiegu dokumentów z tym związanych.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, biorąc pod uwagę zasygnalizowane w toku kontroli działania mające na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości, przedstawia następującą uwagę i wnioski:

Uwaga

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości w sferze szeroko rozumianej gospodarki finansowej jednostki wskazują na niezbędne wzmocnienie kontroli zarządczej, w szczególności w zakresie: windykacji należności, regulowania zobowiązań, monitorowania realizacji umów oraz udzielania zamówień publicznych (art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵⁴). Podjęcie działań wzmacniających w POSiR kontrolę zarządczą, sprzyjałoby osiągnięciu określonego w art. 68 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy wymogu zapewnienia realizacji celów i zadań kierowanej jednostki sektora finansów publicznych.

Wnioski

1. Usunięcie usterek technicznych na obiekcie plenerowego boiska zlokalizowanego na os. Piastowskim 106a - naprawa siatki ogrodzeniowej oraz zabezpieczenie śrub znajdujących się w masztach do tablic z kosztami;
2. Likwidacja w toalecie dla osób niepełnosprawnych w obiekcie Chwiałka zidentyfikowanej bariery w dostępności dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi;
3. Zapewnienie zachowania norm obciążenia stropów powierzchni wydzierżawianej dotychczas na świadczenie usług siłowni fitness w budynku przy ul. J. Spychalskiego 34;
4. Zapewnienie niezwłocznego podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do należności przeterminowanych;
5. Podjęcie działań w celu dokonania zwrotu kaucji w kwocie 1.182 zł przedsiębiorcy H.J. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą O.(...) H. J.;
6. Prawidłowe rozliczenie należności z faktury nr 36/7/2019 w kwocie 7.461,72 zł.

⁵⁴ Dz.U.2019.869 j.t.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, 31 października 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Maciej Andrzejewski
Starszy inspektor kontroli
państwowej

.....
podpis

Dyrektor

z up. Tomasz Nowiński
Wicedyrektor Delegatury

.....
podpis

Na podstawie art. 35c ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o NIK, w powyższym tekście dokonano sprostowania oczywistych omyłek pisarskich poprzez zastąpienie:

- 1) treści zawartej w przypisie nr 31, w brzmieniu: „z siedzibą w Poznaniu”, treścią: „z siedzibą w Pracach Dużych”,
- 2) treści na str. 11, pkt 1.11., wiersz 5, w brzmieniu: „Państwowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego”, treścią: „Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego”,
- 3) na str. 21, pkt 3, wiersz 4, daty: „4 maja 2019 r.”, datą: „4 maja 2017 r.”

Poznań, dnia 2 grudnia 2019 r.

Dyrektor

z

u
p
.

T
o
m
a
s
z

N
o
w
i
ń
s
k
i

W
i
c
e
d
y
r
e
k
t
o
r